

C-469/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. június 19.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. május 14.

Kérelmező és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

All in One Star Ltd

Az alapeljárás tárgya

Az Egyesült Királyságban bejegyzett társaság fióktelepének a német cégjegyzékbe történő bejegyzésének azon elutasítása elleni fellebbezés, amelyet arra alapoztak, hogy a fióktelepnek a cégjegyzékbe történő bejelentése során nem jelölték meg a társaság törzstőkéjének összegét, és nem nyilatkoztak arról, hogy felhívták a figyelmet a német nemzeti jog szerint a bírósággal szemben fennálló korlátlan tájékoztatási kötelezettségre.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Tárgy: a társasági jog egyes vonatkozásairól szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi rendelet 30. cikkének, valamint az EUMSZ 49. cikk és az EUMSZ 54. cikk értelmezése

Jogalap: EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Ellentétes-e az (EU) 2017/1132 irányelv 30. cikkével az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a másik tagállamban székhellyel rendelkező korlátolt felelősségű társaság fióktelepének a cégjegyzékbe történő bejegyzéséhez a

törzstőke összegének vagy valamely hasonló tőkeértéknek a megjelölése szükséges?

2. a) Ellentétes-e az (EU) 2017/1132 irányelv 30. cikkével az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint másik tagállamban székhellyel rendelkező korlátolt felelősségű társaság fióktelepének a cégjegyzékbe történő bejegyzése iránti kérelem benyújtása során a társaság ügyvezetőjének nyilatkoznia kell arról, hogy személyében – bíróság vagy hatóság által elrendelt, a társaság tevékenységi körével részben vagy egészben egyező foglalkozástól eltiltás vagy kereskedelmi tevékenység gyakorlásától való eltiltás formájában vagy meghatározott bűncselekmények miatti jogerős elítélés formájában – nem áll fenn a nemzeti jog szerinti kijelölési akadály, és hogy e tekintetben közjegyző, valamely hasonló jogi tanácsadói szakma képviselője vagy konzuli tisztviselő felhívta a figyelmét a bírósággal szemben fennálló korlátlan tájékoztatási kötelezettségére?

b) A 2. kérdés a) pontjára adandó nemleges válasz esetén:

Ellentétes-e az EUMSZ 49. és EUMSZ 54. cikkel az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint másik tagállamban székhellyel rendelkező korlátolt felelősségű társaság fióktelepének a cégjegyzékbe történő bejegyzése iránti kérelem benyújtása során a társaság ügyvezetőjének ilyen nyilatkozatot kell tennie?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések és uniós ítélkezési gyakorlat

EUMSZ 49. és EUMSZ 54. cikk

A társasági jog egyes vonatkozásairól szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2017. L 169., 46. o.; a továbbiakban: 2017/1132 irányelv), 30. cikk;

A valamely tagállam jogának hatálya alá tartozó meghatározott jogi formájú társaságoknak egy másik tagállamban létesített fióktelepeire vonatkozó bejelentési és közzétételi követelményeiről szóló, 1989. december 21-i 89/666/EGK tizenegyedik tanácsi irányelv (HL 1989. L 395., 36. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 100. o.; a továbbiakban: 89/666 irányelv), 2. cikk;

A Bíróság 1999. március 9-i Centros ítélete, C-212/97, EU:C:1999:126 (a továbbiakban: Centros ítélet), 38. pont;

A Bíróság 2003. szeptember 30-i Inspire Art ítélete, C-167/01, EU:C:2003:512 (a továbbiakban: Inspire Art ítélet), 69., 70., 106., 133., 135., 140. pont;

A Bíróság 2006. június 1-jei innoventif ítélete, C-453/04, EU:C:2006:361 (a továbbiakban: innoventif ítélet), 33. és azt követő pontok.

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

A Handelsgesetzbuch (kereskedelmi törvénykönyv, a továbbiakban: HGB) 2008. november 1-jétől hatályos változata (2008. október 23-i törvény, BGBl. I., 2026. o.), 13e. és 13g. §;

A Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (a korlátozott felelősségű társaságokról szóló törvény, a továbbiakban: GmbHG) 2008. november 1-jétől hatályos változata (2008. október 23-i törvény, BGBl. I., 2026. o.), 6., 8., 10 és 82. §;

A Gesetz über das Zentralregister und das Erziehungsregister (a központi nyilvántartásról és a nevelési nyilvántartásról szóló törvény, a továbbiakban: BZRG) 2017. július 29-től hatályos változata (2017. július 18-i törvény, BGBl. I., 2732. o.), 41. és 53. §.

A tényállás és az eljárás rövid ismertetése

- 1 Az All in One Star Ltd (a továbbiakban: All in One Star) egy 2013. október 30-án a Companies House angliai és walesi cégjegyzékébe Cardiffban bejegyzett, az alapszabálya szerint Great Bookhamben (Egyesült Királyság) székhellyel rendelkező „private Company limited by shares”. A társaság 2014 márciusában egy fióktelep cégjegyzékbe történő bejegyzését kérte az Amtsgericht – Registergericht – Frankfurt am Main-nál (Frankfurt am Main-i helyi bíróság mint cégbíróság, Németország). A cégbíróság arról tájékoztatta az All in One Star-t, hogy a bejegyzés többek között a következő okokból nem teljesíthető: A HGB-nek a GmbHG 10. §-a (1) bekezdésének első mondatával összefüggésben értelmezett 13g. §-ának (3) bekezdésével ellentétesen nem jelölték meg az All in One Star törzstőkéjének összegét. Ezenkívül az All in One Star *directora* és egyedüli tagja nyilatkozott ugyan a bejegyzési kérelemben arról, hogy személyében nincs olyan körülmény, amely a társaság tisztségviselőjévé történő kijelölését a GmbHG 6. §-a (2) bekezdése második mondatának 2. és 3. pontja, valamint harmadik mondata szerint kizárja, arról azonban – a HGB-nek a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13g. §-ának (1) bekezdésével és (2) bekezdésének második mondatával ellentétesen – nem nyilatkozott, hogy e tekintetben felhívták a figyelmét a bírósággal szemben fennálló korlátlan tájékoztatási kötelezettségére is.
- 2 Az Oberlandesgericht (regionális felsőbbíróság, Németország) az All in One Star-nak a cégbíróság kifogásai ellen benyújtott fellebbezését elutasította. Ez ellen irányul az All in One Star-nak a kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelme.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid ismertetése

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

- 3 Felmerül a kérdés, hogy összeegyeztethető-e a 2007/1132 irányelv 30. cikkével az All in One Starnak a vonatkozó német jogszabályokban előírt azon kötelezettsége, hogy a fióktelepének bejelentése során meg kell jelölnie a törzstőkéje vagy valamely hasonló tőkeérték összegét.
- 4 Nem zárja ki a 2007/1132 irányelvnek az All in One Star fióktelepének bejelentésére való alkalmazását, hogy az csak 2017. július 20-án és ezáltal csak a fellebbezési eljárás folyamán lépett hatályba, mivel a kérdést előterjesztő bíróságnak a felülvizsgálati eljárásban a határozata elfogadásának időpontjában hatályos jogot kell alkalmaznia.
- 5 A 2017/1132 irányelv 30. cikke azon okiratok és adatok felsorolását tartalmazza, amelyeknek a közlése valamely tagállam joga szerint a más tagállamokban letelepedett társaságok fióktelepei tekintetében megkövetelhető. A törzstőke összegének vagy valamely hasonló tőkeösszegnek a megjelölése nem szerepel kifejezetten az irányelv 30. cikkében sem az (1) bekezdésben megjelölt, kötelezően közzendő adatok, sem a (2) bekezdésben megjelölt, fakultatív jelleggel közzendő adatok között. Ezáltal az irányelv szerint tiltott lehetne a tagállamok számára, hogy a fióktelep bejelentése céljából megköveteljék a társaság törzstőkéjének megjelölését.
- 6 Az ilyen tiltó értelmezés mellett szólhatna, hogy a Bíróság az Inspire Art ítéletben (69., 70. pont) a 89/666 irányelv 2. cikkével – a 2017/1132 irányelv 30. cikkét megelőző, tartalmilag azonos rendelkezéssel – kapcsolatban megállapította, hogy a közzendő okiratok és adatok ott szereplő felsorolása kimerítő jellegű, és a fióktelepek tekintetében a tagállamok nem írhatnak elő más közzendő okiratokat és adatokat, mint amelyeket a 89/666 irányelv megjelöl. Ez az ítélkezési gyakorlat minden bizonnyal megfelelően érvényes a 2017/1132 irányelv 30. cikkében foglalt, tartalmilag változatlan rendelkezésre is.
- 7 Ezenkívül a 2017/1132 irányelv magának a társaságnak az esetében (a 14. cikk e) pontja) és a harmadik országokban székhellyel rendelkező társaságok fióktelepei esetében (a 37. cikk [f] pontja) kifejezetten előírja tőkeérték közzését. Ebből azt a következtetést lehetne levonni, hogy a valamely tagállamban letelepedett társaságok fióktelepei esetében tudatosan eltekintettek a tőkeérték megjelölésére vonatkozó kötelezettségtől.
- 8 A 2007/1132 irányelv (18) preambulumbekzdése is amellet szólhatna, hogy az irányelv a tagállamokban székhellyel rendelkező fióktelepek tekintetében tudatosan nem ír elő a társaság tőkéjének megjelölésére vonatkozó – akár csak fakultatív – kötelezettséget, mivel ezen információ az Európai Unión belül a társaságnak a tagállamban vezetett nyilvántartásából történő lekérdezéssel megszerezhető.

- 9 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal az innoventif ítéletre (33. és azt követő pontok) tekintettel arra hajlik, hogy a törzstőke, illetve valamely hasonló tőkeérték közlésének megkövetelését akkor tekintse az irányelvvel összhangban állónak, ha ez az adat a társaság alapító okiratának is részét képezi, amelynek teljes közlése a 2017/1132 irányelv 30. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint megkövetelhető.
- 10 Az innoventif ítéletből megállapítható, hogy összeegyeztethető a 89/666 irányelvvel, illetve a 2017/1132 irányelvben foglalt, ezt követő rendelkezésekkel az olyan adat vagy okirat közlésének megkövetelése, amely nem szerepel ugyan kifejezetten az irányelv közzendő adatokra és okiratokra vonatkozó felsorolásában, azonban ezen adatok vagy okiratok egyikének – nevezetesen a társaságnak a fakultatív jelleggel közzendő adatok vagy okiratok felsorolásában megjelölt alapító okiratának – részét képezi, és ennél fogva azt az alapító okirat teljes közlése során szükségszerűen szintén közölni kellene.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdéstről

- 11 A cégbíróságnak az All in One Star *directorának* – a HGB-nek a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13g. §-ának (1) bekezdése és (2) bekezdésének második mondata szerinti tájékoztatásával kapcsolatos – hiányzó nyilatkozatára vonatkozó második kifogása tekintetében először az a kérdés merül fel, hogy a 2017/1132 irányelvben foglalt, a fióktelepek bejelentése során teljesítendő közzelési kötelezettségekre vonatkozó rendelkezések alkalmazandók-e ezen adatra (a 2. kérdés a) pontja). Ha nem ez a helyzet, akkor felmerül a kérdés, hogy az ilyen nyilatkozat megkövetelése sérti-e a letelepedésnek az EUMSZ 49. cikk és EUMSZ 54. cikk szerinti szabadságát (a 2. kérdés b) pontja).

A második kérdés a) pontjáról

- 12 Mivel az All in One Star *directora* a fióktelep bejegyzése iránti kérelemben csak arról nyilatkozott, hogy személyében nem áll fenn a GmbHG-nak a 6. §-a (2) bekezdése második mondatának 2. és 3. pontjával, valamint harmadik mondatával összefüggésben értelmezett 8. §-a (3) bekezdésének első mondatában említett kijelölési akadályok egyike sem, arról azonban nem, hogy a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdése szerint felhívták a figyelmét a korlátlan tájékoztatási kötelezettségére is, a bejegyzési kérelem nem felel meg a HGB-nek a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13g. §-a (2) bekezdésének második mondatában foglalt követelményeknek.
- 13 Kérdéses, hogy a német nemzeti jog szerint előírt, a megtörtént tájékoztatásról szóló nyilatkozat megtételére vonatkozó kötelezettség ellentétes-e a 2017/1132 irányelv 30. cikkével. Ez attól függ, hogy kiterjed-e egyáltalán a 2017/1132 irányelv hatálya a társaság ügyvezetőjének személyes alkalmasságával kapcsolatos információról szóló nyilatkozatra.

- 14 A német jogalkotó a megtörtént tájékoztatásról szóló nyilatkozat megtételére vonatkozó kötelezettségnek a német nemzeti jogba való bevezetésekor abból indult ki, hogy e rendelkezésre nem terjed ki az akkor alkalmazandó 89/666 irányelv hatálya, mivel ez az irányelv nem tartalmaz a társaság képviselőjének alkalmasságára vonatkozó rendelkezéseket, és arra szorítkozik, hogy a képviselők kijelölésére, megbízásuk megszűnésére és személyes adataira vonatkozó közlési kötelezettséget írjon elő.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint azonban az ügyvezető személyes alkalmasságára vonatkozó adatoknak a 89/666 irányelv, illetve a jelenleg hatályos 2017/1132 irányelv hatálya alól történő kivétele azonban – a kimerítő jellegre tekintettel – nem állapítható meg kétséget kizáróan.
- 16 Sem a 89/666 irányelv, sem a 2017/1132 irányelv nem tartalmaz kifejezett kivételt a társaság képviselőjének személyes alkalmasságára vonatkozó adatok tekintetében. A 2017/1132 irányelv 1. cikke szerint az irányelv szabályozási tárgya valójában általánosan „a valamely tagállam jogának hatálya alá tartozó meghatározott társasági formájú társaságoknak egy másik tagállamban létesített fióktelepeire vonatkozó közlési követelmények” területére terjed ki. Ezenfelül a 2017/1132 irányelv (22) preambulumbekkezdésében (ugyanúgy, mint korábban a 89/666 irányelv preambulumbekkezdéseiben) leszögezik, hogy az irányelv nem érinti azokat közlési követelményeket, amelyek a fióktelepek telepítésére más rendelkezések értelmében vonatkoznak, így például a munkavállalók információhoz való jogát a munkajogban, és az adójogot vagy a statisztikai célokat. A társaság képviselőjének személyes alkalmasságára vonatkozó adatok tekintetében ezzel szemben nem állapítható meg a preambulumbekkezdésekből megfelelő pontosítás. Ezen adatoknak az irányelv hatálya alól történő kivétele ellen szól ezenkívül, hogy az irányelv mindenképpen tartalmaz a személyes adatok közlésére vonatkozó rendelkezéseket is, mivel a 2017/1132 irányelv 30. cikke (1) bekezdésének e) pontja (illetve a 89/666 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének e) pontja) szerint a más tagállamokban letelepedett társaságok fióktelepeinek esetében közölni kell a társaság képviselőjének kijelölését, hivatali idejét és személyi adatait. Erre tekintettel kérdésesnek tűnik az a feltételezés, hogy valamennyi többi – különösen az ügyvezető személyes alkalmasságára vonatkozó – személyes adatra eleve nem terjed ki az irányelv hatálya.
- 17 Ha a GmbHG-nek a 8. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13g. §-a (2) bekezdésének második mondata szerinti nyilatkozattételi kötelezettség a 2007/1132 irányelv hatálya alá tartozik, akkor az ellentétes az irányelvvvel. Az ilyen nyilatkozattételi kötelezettség ugyanis nem tartozik az ezen irányelv 30. cikke szerint megengedett közlendő okiratok és adatok közé, és – a társaság törzstökéjétől eltérően – nem sorolható az irányelvben megjelölt megengedett közlendő okiratok és adatok egyikének körébe sem. Mivel a közlendő okiratoknak és adatoknak az irányelvben szereplő felsorolása az Inspire Art ítélet szerint kimerítő, ezáltal az ilyen nyilatkozat megkövetelése ellentétes lenne az irányelvvvel. Az irányelv közlésre vonatkozó rendelkezései ilyen megsértésének igazolhatósága az Inspire Art ítélet (106. pont) szerint nem jön

tekintetbe. A cégbíróság tehát nem utasíthatná el ebből az okból az All in One Star bejegyzési kérelmét.

A második kérdés b) pontjáról

- 18 Ha a GmbHG-nek a 8. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13g. §-a (2) bekezdésének második mondata szerinti nyilatkozattételi kötelezettség nem tartozik a 2017/1132 irányelv hatálya alá, akkor felmerül annak az elsődleges európai joggal, konkrétan a letelepedésnek az EUMSZ 49. és EUMSZ 54. cikk szerinti szabadságával való összeegyeztethetőségére vonatkozó kérdés.
- 19 A nyilatkozattételi kötelezettség a letelepedésnek az EUMSZ 49. és EUMSZ 54. cikkben biztosított szabadsága korlátozását jelenti, mivel e nyilatkozat hiányában nem kerül sor a cégjegyzékbe történő bejegyzésre, a bejegyzést ezzel további feltételektől teszik függővé, és ezáltal esetlegesen megnehezítik azt.
- 20 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint (lásd például: Inspire Art ítélet, 133. pont) az olyan nemzeti intézkedések, amelyek az EUM-Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlását akadályozzák, vagy kevésbé vonzóvá teszik, négy megszorító feltétel mellett igazolhatók: az intézkedéseket hátrányos megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni, azoknak nyomós közérdek által igazolhatónak és az általuk követett cél elérésére alkalmasnak kell lenniük, és nem léphetik túl a cél eléréséhez szükséges mértéket.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy ezek a feltételek adottak-e az alapeljárásban vitatott azon nyilatkozat esetében, amelyet a GmbHG-nek a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13g. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a valamely tagállamban székhellyel rendelkező társaságok ügyvezetőitől követelnek.
- 22 Kétségtelen, hogy a GmbHG-nek a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13g. §-ának (1) és (2) bekezdését hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazzák, mivel a belföldi társaságok ügyvezetői ugyanúgy kötelesek ilyen nyilatkozat megtételére (a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdése). A rendelkezés a nyomós közérdeket is szolgálja, nevezetesen a hitelezők védelmét és az üzleti tisztességnek a társaság alkalmatlan képviselőivel szembeni védelmét, mivel a nyilatkozatok megtételével megkönnyítik a bejelentési és vizsgálati eljárást a cégbíróság számára azáltal, hogy nélkülözhetővé teszik a bíróság részéről egyébként szükséges saját kutatásokat az esetlegesen fennálló kijelölési akadályokkal kapcsolatban.
- 23 A szabályozás azonban túlléphetné a megjelölt célok eléréséhez szükséges mértéket, mivel ezáltal a külföldi társaságok ügyvezetőit ráadásul büntetőjogi szankcióval biztosított (a GmbHG 82. §-a (1) bekezdésének 5. pontja) nyilatkozattételi kötelezettségnek is alávetik. E tekintetben figyelembe kell venni,

hogy a HGB 13g. §-a (2) bekezdésének második mondatában, valamint a 13e. §-a (3) bekezdésének második mondatában foglalt rendelkezések kiterjednek valamennyi olyan külföldi társaságra is, amelyeket külföldön külföldi vezetőkkel alapítanak, és amelyek ott tényleges központi ügyvezetési helyet tartanak fenn. A belföldi társaságok ügyvezetőinek kijelölési akadályaival kapcsolatos belföldi jogi helyzetre vonatkozó fenntartható ismeretek e személyi kör esetében nem feltételezhetők, így az alapítás helye szerinti állam jogát ismerő külföldi ügyvezetők számára valós tartalmú nyilatkozat megtétele bizonyára – már tényszerűen – csak nehezen lehetséges. Ráadásul a konkrét esetben a külföldi ügyvezetőnek vizsgálnia kellene, hogy azok a körülmények, amelyek az ottani jogrend szerint az ügyvezetővé történő kijelölését nem akadályozták, ennek ellenére a német jog szerint eredményezhetnek-e kijelölési tilalmat. Így a 89/666 irányelv 1992/1993-ban történő átültetése során még abból indult ki a német jogalkotó is, hogy a GmbHG 8. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezés külföldi társaságok ügyvezetői tekintetében nem alkalmazható, és ezért akkor tudatosan eltekintett e nyilatkozattételi kötelezettségnek a külföldi társaságokra történő kiterjesztésétől.

- 24 Ezenfelül a Centros ítélet (38. pont) különösen a vitatott nemzeti rendelkezés igazolhatósága ellen szól. A GmbHG 8. §-ának (3) bekezdése szerinti nyilatkozattételi kötelezettség célja a jelen ügyben ugyanis kizárólag annak megelőző jelleggel történő biztosítása, hogy a fióktelep útján ne játsszák ki a belföldi kijelölési akadályokat, és az üzleti érdekek megfelelő figyelembevételére nem alkalmas személyek ne járjanak el belföldön a társaság képviselőjeként. E kötelezettség ezáltal (csak) a letelepedés szabadságával való esetleges visszaélések és a társaságnak a belföldi jog szerint alkalmatlan képviselői által elkövetett csalások elleni megelőző jellegű küzdelem célját szolgálja. Ez azonban a Centros ítélet szerint nem igazolhatja a fióktelep bejegyzése iránti kérelem elutasítását.